

**SPECYFIKACJA TECHNICZNA
WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH**

D.08.04.01

ZJAZDY I WYJAZDY Z BRAM

1. Wstęp

1.1. Przedmiot STWiORB.

Przedmiotem niniejszej STWiORB są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót związanych z wykonaniem nawierzchni wjazdów i wyjazdów z bram w związku z przebudową ulicy Ulanów Nadwiślańskich w m. Szczawno-Zdrój.

1.2. Zakres stosowania STWiORB.

STWiORB stosowana jest jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w punkcie 1.1.

1.3. Zakres robót objętych STWiORB.

Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji dotyczą wykonania Robót wymienionych w p.1.1. i obejmują wykonanie wjazdów i wyjazdów z bram w zakresie zgodnym z Dokumentacją Projektową.

1.4. Określenia podstawowe.

Wjazdy i wyjazdy z bram - miejsca dostępu do ulicy, przystosowane do ruchu pojazdów wyjeżdżających lub wyjeżdżających z bram (z posesji).

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót.

Ogólne wymagania dotyczące robót podano w STWiORB D.M.00.00.00 "Wymagania ogólne".

2. Materiały

2.1. Ogólne wymagania dotyczące materiałów.

Ogólne wymagania dotyczące materiałów, ich pozyskiwania i składowania, podano w STWiORB DM.00.00.00 „Wymagania Ogólne”.

2.2. Rodzaje materiałów.

Materiałami stosowanymi do wykonania nawierzchni wjazdów i wyjazdów z bram są:

- kostka betonowa koloru czerwonego gr. 8cm do wykonania nawierzchni wjazdów,
- podsypka cementowo-piaskowa gr. 3 cm,
- woda.

2.4. Kostka betonowa.

Kostka brukowa betonowa, gatunek 1. Kolor czerwony, gr. 8cm – kostka musi posiadać atest producenta oraz świadectwo dopuszczenia do stosowania w budownictwie drogowym i mostowym. Warunkiem dopuszczenia do stosowania betonowej kostki brukowej w budownictwie drogowym jest posiadanie aprobaty technicznej.

Kostki betonowe powinny odpowiadać normom PN-EN 206-1 oraz PN-EN 1338.

2.4.1. Wymagania techniczne dla betonowej kostki brukowej

Wymagania techniczne stawiane betonowym kostkom brukowym stosowanym na nawierzchniach dróg, ulic i chodników określa PN-EN 1338. Najważniejsze wymagania zestawiono w tabeli numer 1.

Tablica 1 Wymagania wobec betonowej kostki brukowej wg PN-EN 1338.

Lp.	Cecha	Załącznik normy	Wymaganie	
1.	Kształt i wymiary			
1.1	Dopuszczalne odchyłki w mm od zadeklarowanych wymiarów kostki grubości 60 mm	C	Długość±2 Szerokość±2 Grubość ± 3	Różnica pomiędzy dwoma pomiarami grubości tej samej kostki powinna być ≤ 3mm
1.2	Odchyłki płaskości pofalowania (jeśli maksymalne wymiary kostki > 300mm) przy długości pomiarowej 300mm 400mm	C	Maksymalna (w mm) wypukłość wklęsłość 1,5 1,0 2,0 1,5	
2.	Właściwości fizyczne i mechaniczne			
2.1	Odporność na zamrażanie/rozmarzanie z udziałem soli odładzających (wg klasy 3)	D	Ubytek masy po badaniu: wartość średnia ≤ 1,0 kg/m², przy czym każdy pojedynczy wynik < 1,5kg/m²	
2.2	Wytrzymałość na rozciąganie przy rozłupywaniu	F	Wytrzymałość charakterystyczna T≥3,6 MPa. Każdy pojedynczy wynik ≥2,9 MPa i nie powinien wykazywać obciążenia niszczącego mniejszego niż 250 N/mm długości rozłupania	
2.3	Trwałość (ze względu na wytrzymałość)	F	Kostki mają zadowalającą trwałość (wytrzymałość) jeśli spełnione są wymagania pktu. 2.2 oraz istnieje normalna konserwacja	
2.4	Odporność na ścieranie (wg klasy 3 oznaczenia H normy)	G i H	Pomiar wykonany na tarczy	
szerokiej ściernej wg zał. G normy – badanie podstawowe			Bohrego wg zał. H normy – badanie alternatywne	
≤ 23 mm			≤ 20 000mm³/5000mm²	
2.5	Odporność na poślizg / poślizgnięcie	I	a) jeśli górna powierzchnia kostki nie była szlifowana lub polerowana – zadowalająca odporność, b) jeśli wyjątkowo wymaga się podania wartości odporności na poślizg / poślizgnięcie należy zadeklarować minimalną jej wartość pomierzoną wg zał. I normy (wahadłowym przyrządem do badania tarcia)	
3.	Aspekty wizualne			
3.1	Wygląd	J	a) górna powierzchnia kostki nie powinna mieć rys i odprysków, b) nie dopuszcza się rozwarstwień w kostkach dwuwarstwowych, c) ewentualne wykwyty nie są uważane za istotne	
3.2 3.3	Tekstura Zabarwienie (barwiona może być warstwa ścieralna lub cały element)	J	a) kostki z powierzchnią o specjalnej teksturze – producent powinien opisać rodzaj tekstury b) tekstura lub zabarwienie kostki powinny być porównane z próbka producenta, zatwierdzoną przez odbiorcę c) ewentualne różnice w jednolitości tekstury lub zabarwienia, spowodowane nieuniknionymi zmianami we właściwościach surowców i zmianach warunków twardnienia nie są uważane za istotne	

W przypadku zastosowań kostki na powierzchniach innych niż przewidziano w tablicy 1 wymagania wobec kostki należy odpowiednio dostosować do ustaleń PN-EN 1338.

Kostki kolorowe powinny być barwione substancjami odpornymi na działanie czynników atmosferycznych, światła (w tym promieniowania UV) i silnych alkaliów (m.in. cementu, który przy wypełnianiu spoin zaprawą cementowo-piaskową nie może odbarwiać kostek). Zaleca się stosowanie środków stabilnie barwiących zaczyn cementowy w kostce, np. tlenki żelaza, tlenek chromu, tlenek tytanu, tlenek kobaltowo-glinowy (nie należy stosować do barwienia: sadz i barwników organicznych).

Uwaga: naloty wapienne (wykwity w postaci białych plam) mogą pojawić się na powierzchni kostek w początkowym okresie eksploatacji. Powstają one w wyniku naturalnych procesów fizykochemicznych występujących w betonie i znikają w trakcie użytkowania w okresie od 2 do 3 lat.

2.4.2. Składowanie kostek.

Kostkę zaleca się pakować na paletach. Palety z kostką mogą być składowane na otwartej przestrzeni, przy czym podłoże powinno być wyrównane i odwodnione.

2.5. Materiały na podsypkę i do wypełniania spoin.

Na podsypkę piaskową pod nawierzchnię należy zastosować:

- piasek naturalny wg PN-EN 13043, odpowiadający wymaganiom dla gatunku 2,
- piasek łamany (0,075 do 2 mm), mieszanek drobną granulowaną (0,075 do 4 mm) albo miał (0 do 4mm) odpowiadający wymaganiom PN-EN 13403.

Piasek do wypełniania złączy między kostkami – piasek naturalny spełniający wymagania PN-EN 13403 gatunku 2.

Składowanie kruszywa, nie przeznaczonego do bezpośredniego wbudowania po dostarczeniu na budowę, powinno odbywać się na podłożu równym, utwardzonym i dobrze odwodnionym, przy zabezpieczeniu kruszywa przed zanieczyszczeniem i zmieszaniem z innymi materiałami kamiennymi.

2.6. Cement

Cement użyty do wytwarzania betonu i zaprawy powinien być cementem portlandzkim klasy nie niższej niż CEMI 32,5 według wymagań PN-EN 197-1.

2.7. Woda

Woda powinna być odmiany „1” i odpowiadać wymaganiom PN-EN 1008

3. Sprzęt

3.1. Ogólne wymagania dotyczące sprzętu.

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w STWiORB D.M.00.00.00. „Wymagania ogólne”.

Roboty związane z układaniem nawierzchni wjazdów i wyjazdów z bram można wykonać ręcznie przy użyciu narzędzi brukarskich i drobnego sprzętu tj. wibratorów płytowych, ubijaków ręcznych i mechanicznych, pił spalinowych lub elektrycznych z tarczą diamentową.

4. Transport

- 4.1. Ogólne wymagania dotyczące transportu.
Ogólne wymagania dotyczące transportu podano w STWiORB DM.00.00.00 „Wymagania Ogólne”.
- 4.2. Transport materiałów.
Betonowa kostka brukowa - transport i składowanie na miejsce wbudowania zgodnie z PN-EN 1338.
Piasek, tłuczeń - może być przewożony dowolnymi środkami transportu zaakceptowanymi przez Inżyniera. Podczas transportu i składowania należy zabezpieczyć różne asortymenty piasku przed mieszaniem się ich.
Cement - transportowany będzie środkami transportu przeznaczonymi do przewożenia tego typu materiałów. Użyte środki transportu muszą uzyskać akceptację Inżyniera.

5. Wykonanie robót

- 5.1. Ogólne zasady wykonania Robót.
Ogólne zasady wykonania Robót podano w STWiORB DM.00.00.00 „Wymagania Ogólne”.
- 5.2. Zakres wykonywanych robót.
- 5.2.1. Zakup i transport materiałów przewidzianych wg punktu 2 niniejszej STWiORB.
Miejsca pozyskania materiałów niezbędnych do wykonania powyższych robót muszą uzyskać akceptację Inżyniera.
Transport pozyskanych materiałów na miejsce wbudowania opisano w punkcie 4 niniejszej STWiORB.
- 5.2.2. Wyznaczenie geodezyjne.
Wykonawca dla własnych potrzeb ustali i zastabilizuje dodatkowe punkty sytuacyjno-wysokościowe, niezbędne do wykonania robót.
- 5.2.3. Oznakowanie prowadzonych robót.
Za bezpieczeństwo ruchu w obrębie odcinka ulicy, na którym prowadzone są roboty objęte niniejszą STWiORB odpowiedzialny jest Wykonawca robót. Odcinek drogi, na którym prowadzone są roboty należy oznakować zgodnie z "Instrukcją oznakowania robót prowadzonych w pasie drogowym" - stanowiącą zał. nr 1 do zarządzenia Ministrów Transportu i Gospodarki Morskiej oraz Spraw Wewnętrznych nr 184 z dnia 6.06.1990r.
- 5.2.4. Wykonanie koryta
Wykonanie koryta pod nawierzchnię wjazdów i wyjazdów powinno być zgodne z wymaganiami określonymi w STWiORB D.04.01.01 „Koryto wraz z profilowaniem i zagęszczeniem podłoża”.
Wykop pod ławę obramowania wjazdu i wyjazdu powinien być wykonany zgodnie z PN-B-06050.

5.2.5. Podbudowa.

Przewiduje się podbudowę z chudego betonu gr. 15 cm wg STWiORB D.04.06.01.

5.2.6. Układanie kostki betonowej.

Nawierzchnię należy ułożyć na przygotowanym wcześniej i oczyszczonym podłożu.

Nawierzchnię należy układać, gdy temperatura otoczenia jest nie niższa niż +5°C.

Kostka powinna być po ułożeniu dobrze ubita. Kostki pęknięte powinny być wymienione na całą szerokość. Szerokość spoin nie powinna przekraczać 5mm.

Po ubiciu nawierzchni należy uzupełnić szczeliny piaskiem i zamieść nawierzchnię. Nawierzchnia z wypełnieniem spoin piaskiem nie wymaga pielęgnacji – może być zaraz oddana do ruchu.

6. Kontrola jakości robót

6.1. Ogólne zasady kontroli jakości robót.

Ogólne zasady kontroli jakości robót podano w STWiORB D.M.00.00.00. "Wymagania ogólne".

6.2. Badania przed przystąpieniem do robót.

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca powinien sprawdzić czy producent kostek brukowych posiada atest wyrobu.

Niezależnie od posiadanej aprobaty technicznej Wykonawca powinien żądać od producenta wyników bieżących badań wyrobu na ściskanie. Zaleca się, aby do badania wytrzymałości na ściskanie pobierać 6 próbek (kostek) dziennie (przy produkcji dziennej ok. 600m² powierzchni kostek ułożonych w nawierzchni).

Poza tym przed przystąpieniem do robót Wykonawca sprawdza wyrób w zakresie wymagań podanych w punkcie 2, wyniki badań przedstawi Inżynierowi do akceptacji.

6.3. Kontrola wykonania nawierzchni z kostki betonowej.

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca wykona badania wszystkich materiałów zgodnie z niniejszą STWiORB.

Do każdej partii kostki betonowej sprowadzonej przez Wykonawcę dołączone powinno być świadectwo dopuszczenia lub inny dokument poświadczający jej jakość na podstawie przeprowadzonych badań przy odbiorze partii kostki betonowej na budowie.

Wykonawca powinien przeprowadzić badania w zakresie wyglądu zewnętrznego. Pobór próbek do badania cech zewnętrznych z partii nie większych niż 2500m² kostki betonowej powinien być przeprowadzony zgodnie z zasadami podanymi w tabeli.

L.p.	Liczba w partii	liczebność próbek	liczba kwalifikująca	liczba dyskwalifikująca
1.	281 – 500	20	3	4
2.	501 – 1200	32	5	6
3.	1201 – 3200	50	7	8
4.	3201 – 10000	80	10	11

Do badań należy pobrać próbkę losowo.

Należy sprawdzić:

- nierówności podłużne nie powinny przekraczać 0,8 cm,
- spadki poprzeczne powinny być zgodne z Dokumentacją Projektową z tolerancją $\pm 0,3\%$ pomiar w punktach charakterystycznych niwelety,
- rzędne nawierzchni – różnice pomiędzy rzędnymi wykonanej nawierzchni i projektowanymi nie powinna przekraczać +1cm i -1cm, pomiar w punktach charakterystycznych niwelety.
- ukształtowanie osi – przesunięcie osi w planie nie może przekraczać ± 2 cm, pomiar w punktach charakterystycznych niwelety.
- szerokość nawierzchni – tolerancja wynosi ± 5 cm,
- prawidłowość ułożenia kostki,
- pomiar szerokości spoin, oraz powiązania spoin,
- sprawdzenie rodzaju i gatunku kostki,
- osadzenie kostek nie powinno być dostrzegane po swobodnym jednokrotnym opuszczeniu ubijaka o ciężarze 25 kg z wysokości 15cm na poszczególne kostki.

Sprawdzenie konstrukcji nawierzchni przeprowadzać należy w następujący sposób:

Na każde 200m² nawierzchni z kostki betonowej należy wyjąć 4 kostki w dowolnym miejscu i zmierzyć grubość podsypki oraz sprawdzić wizualnie układ kostek nawierzchni, tolerancja w grubości $\pm 10\%$.

7. Obmiar robót

7.1. Ogólne wymagania dotyczące obmiaru robót.

Ogólne wymagania dotyczące obmiaru robót podano w STWiORB D.M.00.00.00. "Wymagania ogólne".

Jednostką obmiaru jest 1m² wykonanej nawierzchni wjazdów i wyjazdów z bram oraz utwardzenia terenów w rejonie separatorów i osadników z brukowej kostki betonowej koloru czerwonego, z wykonaniem niezbędnych robót pomocniczych opisanych w pkt.1.3.

8. Odbiór robót

8.1. Ogólne zasady odbioru robót.

Ogólne zasady odbioru robót podano w STWiORB D.M.00.00.00. "Wymagania ogólne".

9. Podstawa płatności

9.1. Ogólne wymagania dotyczące płatności.

Ogólne wymagania dotyczące płatności podano w STWiORB D.M.00.00.00. "Wymagania ogólne".

9.2. Szczegółowe warunki płatności.

Podstawą płatności jest ilość m² ułożonej nawierzchni. Cena jednostkowa 1m² obejmuje:

- prace pomiarowe i przygotowawcze,
- zakup i dowóz wszystkich potrzebnych materiałów na miejsce wbudowania,
- wykonanie podsypki cementowo-piaskowej c:p 1:4 gr. 3cm,
- ułożenie kostki brukowej gr. 8cm wraz z zagęszczeniem i wypełnieniem spoin,

- przeprowadzenie badań i pomiarów wymaganych w Specyfikacji Technicznej.

10. Przepisy związane

10.1 Normy

PN-B-06050 Roboty ziemne budowlane

PN-B-06050 Roboty ziemne budowlane.

PN-EN 206-1 Beton -- Część 1: Wymagania, właściwości, produkcja i zgodność

PN-EN 197-1 Cement. Cement powszechnego użytku. Skład, wymagania i ocena zgodności

PN-EN-1008 Woda zarobowa do betonu -- Specyfikacja pobierania próbek, badanie i ocena przydatności wody zarobowej do betonu, w tym wody odzyskanej z procesów produkcji betonu

PN-EN 12620 Kruszywa do betonu.

PN-B-04481 Grunty budowlane. Badania próbek gruntu.

PN-B-10021 Prefabrykaty budowlane z betonu. Metody pomiaru cech geometrycznych.

BN-88/6731-08 Cement. Transport i przechowywanie.

PN-EN 1340 Krawężniki uliczne. Wymagania i metody badań

PN-EN 1338 Betonowe kostki brukowe. Wymagania i metody badań.